

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 40.

Treschdeenâ, 7. (19.) Oktober.

1870.

Latweeschu Awises libhs ar saweeni veelikkumeem makfa var gaddu 70 kap. fudr.

Zelgawâ peesubtoht 1 rubl. f.

zittur aissubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.

ekspedizija: 19½ kap. f.

posta nauda: 10½ kap. f.

pariffam: 1 rubl. f.

Za-apstelle: Zelgawâ awischu nammâ pee **Zarifschewski**, **Nibgâ** pee **Daniel Minus**, teatera un wehwera eelas sibri un pee **Dr. Buchholz**, leela Alekxander eela Nr. 18. Wissi mahztaji, skohlmestieri, wagaista walbtaji, sribweri un zitti tautas draugi teel lubgti, lai lassitajeem agabda apstelleschamu. — Redakteera adresse: Pastor **Sakranowicz** Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Rahditajs: Wisjannafahs sinuas. Karra sinuas. Duschadas sinuas. Gaisa paredeschana zaur lobweem un putneem. Libensleina meita. Embotes teika. Sinua un subgshana. Nesen. Ubbilda. Rabbibas un preschu tirgus. Sluddinaschanas.

Karra sinuas.

Ap Parisi tumfchee karra mahkoni arween wairahl fa-welkabs. Pruhshi ar eeraftu weiklumu un jauku kluffumu wedd lectu pehz leetas klah, kas teem pee aplehgereschanas wajjadfigs. Tilti pa zelleem ap Parisi irr wissi atfal til tablu faraisiti, ka pee peeweschanas nau nekahdu kaweklu. Weena partija no aplehgereschanas rikkeem swerroht libhs 25 tuhst. birlawu. Par Seine uppi arri tiltu taisijusch, ka zitti pulki paleek neschirti ar Sakschu krohna printscha armiju. Strahda us wissahm puffedm, weetahm arri pa nakti. Parise no deenwiddus puffed irr wismasahk apzeetinata. Dee pilsehta siyrumi gull leija, ohtra puffed isjellahs kalni un leela leeta, kurras rohkäs tee irr. Frantschu gubernators schohs kalnus bij preetsch few lizzis apneemt un apzeetinaht, bet jau tai kauschanahs 19. September Pruhshi bij Frantschus isdinnusch un ältä weetira nosehdufchees. No turrenes nu raudsibhs weenu no teem trihs si-prumeem leija eenemt un kad Deews us to buhs palihdsjeis, tad Parise patti gullehs appakch leelgabbalu lohdehm. Us wissahm zittahm puffedm arri schaudahs ne-apstahdami; kara batterija subta schahweenus Pruhscheem pretti, un schee arri it snalki proht us tahdu sweizinaschamu atbildu doht; kara deenu dauds tahdu fastapshanohs, fur pulzixi us abbahm puffedm tohp eewainoti waj kricht. Bet leelajohs swarras schee masaki notikkumi mas atswerr. — Pruhschu kehniensch sawu kochrteli atzehlis us Versailles pilsehtu, lai jo tuwu buhtu pee karraspehla. Bet Frantschi pa eeffschu wehl turrahs wezza drohshiba un lepniba. Pa behnu skohlahm leek taisiht rakketes, kas ar petroleju pilditas, ar tahm greib wisseem Pruhscheem azzis isswillinaht. Ganz par wella rakketehm un irr arri skaidris welna darbs. Waj newarretu labbahf scho petroleju eelu lukturös leet, lai laudihm nau pa waklareem tumsa jastaiga?! Zittas Pruhschu armijas eet atfal no Parises us zittahm puffedm; weena no Meklenburgas leelherzoga waddita us Lille; ohtra ar generali Falkensteinu us Orleans pussi, jo tur jauni Frantschu karraspehli lassahs. No turrenes sinuo 11. Oktober, ka Pruhschu generalis Tann pee Orleans neganti Frantschus fatahwis, 1000 dabujis dühwus rohkäs un 3 leelgabbalus atnehmis, zitti tik ko dabujusch iinukt.

No Tuhres raksta 9. Oktober: Garibaldis scho rist agri atbrauzis. Us bahnuscha to sagaidija gohda waktis, bet nau wis lahwees no tabs pawadditees. Sazijis us saldatu wirsneeku: „Wehs faredsesimees us karra lauka karro-

Wisjannafahs sinuas.

Us Berlini sinuo telegrafs 16. (4.) Oktober, ka Soissons festunga, kad 4 deenas stipri pretiturrejusees, Wahzu armijai effoht padewusees. 4000 saldati tappa sangati. 14. (2.) un 15. (3.) Oktober pee Parises atfal masas kauschanahs bijuschas. Pruhshi dohma ta ka 19. (7.) Oktbr. Parisi sahkt bumbardeerecht.

Versailles, 16. (4.) Oktober. Taggad, fur arri Spinal festunga padewusees, jau wissa Lotringas provinze besween Metz festungas irr Wahzu rohkäs, un arri schi, ka rahdahs, ilgi wairs neturresees, jo Wahzu karra kochrteli atnahjis generala Bazaines adjutants par Metz padohschanu farummatees. Brihnumis arri nau, jo Bazaines armija traklojohht grubtas sehrgas.

Berline, 17. (5.) Oktober. Waldibas awises raksta, ka Deenwiddus Wahzsemmes waltes pateesi Seemet Wahzsemmes beedribai peebeedrohses; tik par to wehl ne-effoht weenprahtigi, us kahdeem likkumeem tahda sabeedrohschana lai noteek. Zerre ir par teem ihfä laikä faweenotees.

Frantschi no Neubreisach festungas lausufchees Wahzu karraspehkam wirsü, bet tappa atstü atpakkal.

Garibaldi usnehmis wirswaldibu par Bogeses armiju. Wiana dehli Tours pilsehta atbraukusch.

Frantschu karra fuggi atfal seemeljuhra brauta apfahrt gribbedami aissargahht luggus, kas no Englantes Frantscheem wedd karra eerohschus.

Florenz, 16. (4.) Oktober. Ka salka herzogis Aosta irr uslubgts Spanijas kehniina krohni peenemt un nau atteizees. Itahijas kehniensch dohma Nowember mehneft us Rohmu eet. Bahwestis dikti faslimmis.

Brüffel, 15. (3.) Oktober. No Tours nahf tahdas sinuas: Orleans pilsehts Pruhschu rohkäs, Franzijas waldbas weeneeki stipri us to dohma zittä kahda pilsehta apmestees, kas tahlahf no karra lauka un tadeht arri drohschaks.

Mujork, 12. Okt. (30. Sept.). Amerikas flawejams generalis Lee nomirris. R. S—z.

dami par Frantschu brikhwaltis rohbeschahn"; waldibas kungi steidsahs to tuhda apmekleht. Wehl newarr staidri sinnaht, waj wirtsch kahdu komandu gribbehs peenemt. Gaida wehl Gambetti ministeri, kas la fakka no Paris es effoht isfrehjis ar gaisa fuggi. — Stary waldibas kungeem zellahs arween wairahf kildas. Daschi pastahw us to, ka isfluddinatai waltis kapulzei bes kaweschanas buhs fanahkt, zitti atkal leetu gribb wilzinaht. Nesum arri nekur weetinu preefch kapulzes useet, kur drohschi warretu buht, ka Pruhfchu saldati ne-isbaide. Tuhre paschi arri wais nau drohschi, jau nospreeduschi, ka no turrenes muks ar wissu waldibu us Tuluhfi. — Tuhre atbrauzis generalis Urich, kas wissu laiku Strafsburga bij par komandeeru, kamehr pilsehtam bij japadohdahs. To nu labyrant atkal kahda amara listu, bet schis gohda wihra buhdams, newarr wahrdu laust, jo padohdamees Pruhfcheem irr apsohlijees, schinni karrà meerà stahweht.

No Paris es deemiddus puffes tohy raskihts 25. Sept.: Kamehr Parisneeki ar zitteem semmes brakteem pa gaisu rauga farunnatees, Pruhfchu inscheneeri nokehruschu runnataju uhdens dibbenà. Isweijoja no Seines uppes telegrafa drahti, un to fagreesa. No Paris es patlabban bij sinu laiduschu us Ruang, gaidija atbildu, bet schi ka nenahza ta nenahza. Sadusmojuschees kledisa drahtes strunki eefschà: „Wehs gribham atbildu, newarram Juhfu wahrduis fadurdeht.“ Bet ka neta ta neta. Beidschot mannijs, ka telegrafam kalls aigreests. Pruhfchi noscheblo, ka nebijs scheem telegrafa prattigais pee rohkas, kas gallu uszehlis buhtu warejis scht ar Parisi farunnatees un wissadu gudribu iswilt. — Parisi 26. Sep. weffelu pulku saldatu, kas no eenaidneeka behguschu, apkaunoschanas dehl wedduschu zaur saldatu rindu us karrà teefu. Rohkas bijuschas us mugguras fasetas un us fruhthim kauna tafele ar luhgshanu, lai zitti splauj azjis.

No Tuhres puffes raksta kahds reisneeks, kas ar dauds Frantschu offizeereem lohpa fastappis, ka newarroht isbrihnitees par to, zil mas Frantschi pateesibu sinnoht jeb arri zeenijoht. Runnasoht wissi it drohschi, ka Pruhfcheem til jataisa, ka teef no Franzijas ahra, wissa karrà stahde sinams jamaksa. Katra Frantschu lappa nessoht nelli sinas, ka katru deen wissumas pa 30 tuhft. Pruhfchi tohyoht aplanti, leele gabbali gan drihs buhschoht wissi atzemti, tapehz lai til wehl druzia faremmotees, tad Pruhfchi buhschoht isbeigti. Ka tur nu zilweil lai netohp fashchuituschu par tahdu waldibu, kad us reisi jaredi, ka leera pawissam zittadi stahw. — 25. Sept. ar gaisa fuggi schahda grahamata bij no Paris es islaista: „Parise irr weena armija, te nau birgela, ne amatneeku, til pusmiljons saldatu. Wissi fweizinahs „uswarreht waj mirt.“ Gubernators Trochu irr apbrihnojams, wiina wahrds leela pawehle. Mums irr masas lohshu sprizzites, tahs kaur weenà minutè lihds 3 tuhftoschu. Un muhsu buzzini, ko semmè cerakkam, af ka tee spahrdihis Pruhfchus gaisa, kad tee til daudsmas us scho pussi no batterijahm panahftees un teem peestarses!“

Parises waldineeki isdewuschu pawehli, ka wisseem namma tehweem buhs pahrejo labbiu un miltus nodoht krohna magasinàs, til maies teefu lai paturoht. Tee jau arri par tahdu sinu ais preeka nelekahs. Kerstohht wehl arween spijonns pa Parisi, daschu ihsti newainigu. Warrbuht arri pulka buhs kahdi Wahzeeschu, kas Frantschu drehbès pa Paris es eelahm zeere. Dsird ka beedrojotees lohpa

un effoht jau labbu teefu naudas samettuschu preefch ta gohda wihra, kas apnemtohs wezzo firmgalwi, Pruhfchu kchniku noschaut.

Frantschu ministeris Favre rakstijis grahamatu pee Wismarka un diwi leetas luhdtees; weenu, lai pirms eefahloht ar leelgabbaleem schaut papreefchu sinu dohdohht; ohtru, lai katru nedelu reisi atwehloht kurreerim iset zauri. Wismarka k. it snalki atbildojis, ka pirmo leetu newarroht sohliht, jo ta nemas sa-eimoht ar gudru karroscham; ohtru arri til pa dallat, jo schim japeemmoht, ka tahdu pilsehtu, kas tohy apsehstis, newarroht eestattihht par tahdu weetu, no kurrenes wehl dauds grahamatas jalaisch pee fweeschahm waltshim.

No eenemtas Strafsburgas kahds kungs raksta ta: Biju stary pirmajeem, kas Strafsburga eekua. Wehl Wahzu saldati nebij klahht un tapehz jabihnahs, ka laudis pret mums nedarra kahds warras darbus. Te dsirdesam no sweineeku wahrteem bungas un tuhftoschbasigu „hurrah“ skannam. Ar iszelteem karrogeem un musiki Wahzu regimentes nahza eefschà. Nu dewamees wissi lihds us turgus plazzi. Frantschu saldati atkal pulkeem gahja ahra us lauku, kur eerohtschu bij ja-atdohd. Bet mas bij ko atdohht, jo leelais pulks sadaussija fawas stintes, eelas bij ta apsehtas ar eerohtschu drustahm, sohbineem, polettehm, eelas sehni atkal lassija tohpà, ko til dabuja. Frantschu saldati man nemas nepatikka, gruhstijahs un klastijahs, daschi atkal til karsti un mihligi rahdijahs muhsjeus apweizinaht, ka skaidri reebahs. Sedshwotaji turrejahs klussu un pa gohdam. Minstera basnija mas apschadeta, leelais tohrna pulkstens irr ittin weffels, til negahja, tapehz ka nebij nswiltis. Sinnams pa zittahm eelahm isslattijahs gan deewsgan behdigi, weetahm til aknrau gubbas bij redsamas. Katru deen bij laistas wissumas 3 tuhft. leelgabbalu bumbas eefschà, waj tad tahs nebuhs ahrdijuschas?! Festungas komandants, generalis Urich irr nobrauzis us Tuhri til jau istahstihht, ka labbi gahjis.

„Nord. A. Z.“ raksta, ka tas generalis Ducrot, kas nesen pee Paris es atkal kauschana bijis, pee Sedanes lihds ar zitteem bijis padewees. Pruhfchi turredami generali par gohda wihru ustizzejuschi wiina gohda wahrdam, ar ko apsohlijees newarroht lihds, un laiduschu walka. Kad nu taggad jaredi, zil mas gohda proht turreht un ka saldati nerauh schahdam besgohdim wehl klawiht, tad us preefchu newarrehis wais ne pret weenu sakertu wirtsneeku tahdu smalkumu rahdiht. Sinnams ja scho generali paschu reis rohla dabubs, tam jau lohde buhs us weetas fahnds.

Pece Amiens Frantscheem nelaimè notikusi zaur to, ka rattu rinda no dselszella schkeenehm islehtusi; 15 saldati nositi un 115 dauds waj mas eewainoti.

No Mezes. 27. Sept. Frantschi prohwejuschi no festungas ahra lihft. Pulksten 8. no rihta fakka granatu lohdes fwilpoht un Frantschu leels spehls gahsahs diwi kompanijahm no Pruhfchu 15tahs regimentes wirtsu. Asbruzzeji darrija leelu schahdi, kahdi 40 tikka eewainoti, Bene wirtsneekam labbahs rohkas pirlstis fashants. Pruhfchi raudsija us brikdi atwilttees, kamehr zitti pulki bij klahht. Frantschi pastarpam usbrukka tuwai pilli Mercè le Haut un nu dabujan atkal breefmu darbu redseht. Melni duhmu mahkoni zehlahs gaisa no schis lohti skaitas muishinas, drihs pils un zittas ehtas stahweja leefmas. Frantschi bij ugguni peeliffuschu un bes kahdas wajadsihas, jo ais muishinas

stahw leels dahrs, tà ka schis ehtas nemas nebij karrotajeem zella. Tif ka grehla darbs tappa darrihts. Wehs Bruhschi bijam scho Frantschu mantibu taupijuschi, neweenu rassi ne-aissfabruschi, bet rē nu ko paschu brahli darrija. Ugguns isplehtahs tif leels, ka arri daschas no muhsu dehlu buhdahm aisgrahba. Tai paschā briedi no zittas pusses bij arri ohtram muhsu spahnam brulluschi wirsū un daschus fatwehruuschi un muhsjeem raudnūschi flintes salausiht. Bet pulksten 3. muhsjei bij atkal wissus Frantschus atfittuschi atpakkal un nu irr atkal wiss klussu. Frantschu nodohma tif us to bij gabjusi, ka Tahdu lohpa gabbalu dabutu nosfert, jo galla pilsehtneeleem sen jau pee galla. Dabujuschi arri kahdus 40 wehrschus, ko festungā eerahwuschli lihds eekschā. Bruhschu lehgeri effoht gan daschi ar affinsfehrigu apflimmuschli, bet tahlahl fehriga ne-isplattotees. Bruhschu armijā deen labba teesa schiddu. Tee kas pee Weh stahw, 1174 wihri irr sawus leelohs salihdsinashanas fwehtlus 5. Oktob. us lauka noswinnejuschi. Zitti saldati turrejuschli pastarvam wakti.

Ferier pils, kurrā Bruhschu lehnisch kohrteli lihds schim turreja, peederr bagatajam Nothschildam. Tee jaukumi un dahrgumi, kas tur redsami, effoht ne-aprakstami. Preeksch kahdeem gaddeem Nothschilds schinni pill usrehma ar leelu gohdibu paschu keisaru Napoleonu. Schis schirdamees effoht teizis: „Rad no schejenes nu nahtschu sawā pill atpakkal, tad man tur wiss islitkees prasss un nabadsigs.“

Daschadas sinas.

No ahrsemehm.

No Berlines. Diwi raksta gabbali schinnis deenās gaismā nahtsuchi, kas daschas leetas der par gaischeem zella rahditajeem. Birmais irr eeseets raksts, ko preeksch kahda laika Napoleons usrakstijis un kurrā skaidri redsams, ka winnam sen jau dohmas bijuschas, Belgijai un Lufsemburgai usbrukt, un ka wiss tas taisniba, ko nesen Bismarcks par Napoleona nodohmu gaismā zehla. Ohtrs irr pawehle, ko Bruhschu generalgubernators Eliaffa islaidis un zaur ko eedshwotajeem to padohmu dohd, lai pamasitim jau eedraudsejahs ar tahm dohmahm, ka us preekschu buhs pee Wahssemes japeederr. Jauna waldiba gahdajoht tif sirdigi us wissahm puffedem, ka laudis effoht jau taggad deewsgan ar meeru.

— Pa Berline schinnis deenās reds eewainotus saldatas lepnās kareetes zeerecht brauzam. Pakkal prassidami, waj schee lepnee ratti un sirgi teem saldteem pascheem peederr, dsirdam, ka daschi bagati lungi, gribbedami sawu ladshidibu rahdiht, isluhgusches, lai scheem weenu un ohtru no eewainoteem atdohd preeksch kohpschanas. Un pee smalkas kohpschanas peederr arri labbi ratti, kurrōs warr pabraukt un siltā faulite dabuht pasilditees. Gohds kohpejeem, bet arri teem, kas tahdu gohdu un mihlestibu pelnijuschli.

Pa hwests mannidams, ka Italijs zeeminsch taifjahs ar waru usbrukt, bij luhgschanas grahmatu pee Bruhschu lehnina rakstijis lai jelle peestahw un Italiu apfauz.

Kahda Bruhschu awise falkahs isdabujusi sinnaht lehnina atbildas grahmatu, kas tà skannoht:

Reinsē 8. September 1870. „Swehtakais tehws! Paderbornas bischapa kungs man to rakstu nodewis, kurrā Zuh man sinnamu darreet, ka Italijs lehnisch warroht driht usdohmakt sawu armiju fuhtht pahwesta semmē un Rohmā. Zuhfu swehtums no man gaida, lai es Italijs lehninu pee tam aiskaweju un ar sawu karrapekku pulkā mettohs, Zuhfu swehtumu apfargah. Man lohti schehl, ka mannas waldibas zelsch man it nemas ne-atwehl schinni leetā pulkā eet. Turklahst stahwu ar mannu brahli, Italijs lehninu, ihstā draudsihā un newarru gribbeht to mihlu faiti stary Wahssemmi un Italiu nihzinahst leetas labbad, kas Bruhschu semmei nau tahdā swarrā. Es drohschi arri tizzu, ka Italijs lehnisch, ja wajadsiba buhtu, Zuhfu semmē ee-eet un Ciropas nemeerneeku puhlus isflidinaht, Zuhfu swehtumam dohs to drohschibu, ka warreet sawu garrigu wirsneezibu turreht, kas Zuhfu swehtumam preeksch wissas tahs basnizas jature, par kurras galwu kohpeet eeskattiti. No sids wehledams, ka meers un kahrtiba wissas Ciropas dallās atkal jeltu, luhdsu Zuhfu swehtumu, lai man tizzeet, ka esmu Zuhfu ustizzams draugs Wilhelm.“

Saintahlē pee Krupp k. leelajeem fabrikeem schinnis deenās bij redsami jaunee missu granati, kas preeksch tam taifiti, lai Bruhschi labbi skaidri spehtu farunnatees ar nebehdigo Parisi. Granats effoht 3 pehdu garfch un 14 zelli bees, spizs us weenu gallu, kà zukkura galwa. Pildijums swerroht 70 mahrz.; wiss granats lihds 2 birkawi.

Florenzē 3. Oktober. Pee pahwesta semmes balsoschanas stary 47 tuhstoscheem tif 57 bijuschli, kas atbildejuschli ar „ne“, ka negribb peedallitees pee Italijs lehnina. — Tahs farunnas no Italijs un pahwesta pusses, kà abbi lai isflidinahs, eet wehl arweenu us preekschu. Augstee basnizas kungi tohp jau dauds rahmaki. Italijs waldibai buhs ja-apnemmahs gahdakt par pahwesta amata swabbadibu un pilnigu lohni; wissas zittas walstis taps usajzinatas sawu drohschibu lihds doht, ka pahwests warretu drohschi ar wisseem sawas basnizas lohzeleem faitē stahweht un swehtajam krehslam netruhktu eenahlschana. Pahwests irr 3 kardinaleem usdewis norunnas turreht. — Garibaldis 7. Oktober effoht Marfella (Franzija) abrauzis.

No Spanijas. Kahds kungs Drense, sen jau us to dedsigs, ka Spaniju warretu eegrohsiht par briedhwalsti, irr taggad bijis Bayonnē un Frantschem fohliis, ka buhschoht gahdakt kahdus 10 tuhst. saldatas, lai tif Frantschi tohs pee rohbeschas fagaadoht un tad usturroht. Tee warreschoht taggad walidseht Franzijai, pehz atkal schi lai nahloht Spanijai palihgā, ka warretu kohpā weenu leelu briedhwalsti zelt.

Turku sultans lizzis pa Bosniju wissas festungas rewideereht un karra munizijas faskaitiht. Pakkalejahs saldatu schkirras irr sasauktas, daschi no 45 gaddu wezuma.

Ministeru sapulzei preefchâ listis, lai nemm wiffus wihrus no 20. lîhdi 30. gaddam, wênalga lahda's tizzibas un taifa ihpafchu gardi. Wiffem weenads mundeers: plattais kreklis un farkanahs bîfkes, par eerohfcheem flinti un pulkfohbreni. Kad tas noteel, tad Turkam irr jauns karraspehks no 220 tuhfti. klah.

No eefschemmehm.

Muhfu Kungs un Keisars 22. September pawehlejis, ka libdfchinnigam Rihgâs karraspehka aprinkim buhs buht nozeltam. Wiffi saldati no Iggaunu semmes taps joprohjam flaititi pee Pehterburgas gubernas; wiffi saldatu aprinki no Widsemmes un Kursemmes tohp faweenoti ar Wilnas karraspehka aprinki.

Baltijas generalgubernators, generalad-jutants Albedinsky us famu luhgschanu irr no fchi amata atlaihts un patur famu generaladjutanta un karra wirneeka amatu pee gardes jahjeem. Winna weeta par Kursemmes, Widsemmes un Iggaunu semmes generalgubernatoru irr eezelts generalleitnants first Bagration, libdfchinnigais Reifchu semmes generalgubernatora palihgs.

Rihgâ. Pehterburgas ahrpilsehtâ, starp leellohpeem lippiga un tohti bailiga fehriga raddufces, kurras dabba fchim brihscham wehl nau deewsgan ismekleta. Kamehr zitti preefchrafkti par isturrefchanohs fchinni fehrigas laika wehl nau dohti, teef aiflegts lohpus gannô's dsiht, lai fehriga ne-iplattitohs. (Balt. wehstn.)

— Selgawas ahrrihgâ 22. September gastuhfchneeka Weifs gahjis ar pahri draugeem fawâ pagrabbâ, gribbedams isprohweht jaunu pulkfohbreni pistoli. Daschi fchahweeni jau bij ilaisti, te arri weens no draugeem, Nordhausen k. gribbejis prohweht fchaut, bet pistoli nemmoht, fchahweens sprahdsis lauka un Nordhausenam teefcham krukhtis. Gewainoto nowedduschi us lasareti.

Par Iggaunu semmes gubernatoru eezelts first Schahowfko-Streschnew.

Widsemmes muifchneeku wezzakais N. v. Dettingen irr us Pehterburgu nobrauzis.

Gramidê 8. September wiffai Latwju tautai pasihstamam un augsti zeenitam ffohlmeisterim G. F. Schönberg par gohdu winna 25 gaddu amata fwehtki nofwinneti. Klaklakas sinas par fcho gohda deenu neffisim turplittam.

No Ruzzawas puffes. No muhfu fchi gadda tih-ruma angkeem runnajoht, japateiz Deewam, ka nau wis knappi peefchfibris, un kad arri masahk irr flehti jeb rija, tad tomehr labba ka prezze ne ka pehrn. Gan meefchi dascham no-augufchi, gan aufas pawahjas, bet kartufeli brangi pa-augufchi, un linni arri labbaki ne ka zittur dsird augufchus. Ar feenu un ahbolinu — gohds Deewam — effam tapat bagati, ka tee, kas ap Selgawu dsihwo. Bet dahrsa augki tik rektajam; no leelu leela dahrsa weens ohtris puhrits ahbolu atlezz. — Tad wehl muhs

August mehnescha beigâs un Septemberim eefahloht, kur gan jau aukstums bij mittejees, lohpu flimmiba, leefas fehriga, isbeedeja. Dauds namma tehweem fflahde notiffa; zittam dauds gohwes iskritta, zittam pa weenai, lîhdi kamehr dauds mas fapratte glahbt un fargahk. Sirgu sagli arridsan atkal lahjâs. Tâ tad behdas pee lohpeem no wiffahm puffehm! Kaut tee sagli arridsan mittetohs tâ, ka ta lohpu fehriga pee mums — gohds Deewam jau mittejufees!
Chr. Sch—g.

Jaunspils puffê taggad ihfâ laika notiffufchas daschas sahdsibas. 16. Sept. iseijoht sagli zaur lohgu eefahpuschi Strutteles basnizâ un uslaufufchi nabagu lahdi. Tai paschâ nakti arri Strutteles Pawaffaru kallejam fmehe uslausta, bet neko newarr atrast, kas buhiu suddis; laikan muhksirus meklejufchi, bet tee bijufchi istabâ. — Tai paschâ nakti arri Annasmuischas Zauru faimneekam rija uslausta, issagti 10 puhri meefchu un ahdu rihki ar wehrseleh. — 19. Sept. iseijoht atkal Annasmuischas basnizâ zaur lohgu eelaufufchies, iswilufchi no gehrbkambara peeleekamo flappi un fadaufufufchi, bet wairahk nau atraddufchi ka puspuddeli wihna un weenu altara fwezzi panehmufchi. — Tai paschâ nakti arri Annasmuischas rijas uslaufufchi, bet neko nau atraddufchi. C. B.

No Pehterburgas sinno, ka tee jau 1869. gaddâ eefahftee liffumi par biffetneeku safaufschanu un atlaischannu nu effoht gattawi isstrahdati. Wiffa armija ihfâ laika warroht pilnâ spehka buht.

— Kreewu semmes Keisareene kohpeju beedribai preefch eewainoteem nofubtijusi us Stuttgarti 288¹/₂ mahrz. pluzzinata audekla, 1000 arfchinu faites, 6 dutfchus trihsstuhru lakkatinu, turflahk wehl labbu teefu naudas.

Zaur Doffu brauzis zaur us Pehterburgu Kreewu semmes weetneeks pee Turku sultana, generalis Ignatjew. „Wald. sin.“ lassams, ka Grodno, Minsk, Tula, Olonez, Kaluga un Mischni Nowgorod gubernas plaufschana pabeigta un zaur zaurim labba isdewufees, waffareja Olonez gub. tik lahda widdeja bijufi. Samara bagata plaufschana, ihpafchi fweefchi labbi. — No walfts telegrafeem Augusta mehnesi ween par sinahm eenahfufchi: 333,756 rubli. — Keisareene 19. September fweifka weffela atbraufufi Doffâ un 20. Sept. no turrenes pa semmes zeffu dewufees us Sewastopoli un tad us Liwadijas pilli, kur laizianu gribb pahut.

Powitschâ (Pohkôs) 10. September leelais lohpu un sirgu firgus sahzees. Ihpafchi sirgi tohpohht dikti mekleti. No Prufcheem un Austrijas dauds pirzeju jau nedeku agrahk bij nahkufchi un kas tik ween bij geldigs to pirka un wedda prohjam.

No Warfchawas raksta, ka daschi turkos, kas no Prufschu zeetumeem isbehgufchi, pahrnahkufchi us Pohlu semmi. Kreewu walidiba liffufi tohs apzeetinaht un eerahdijufi kasarmes kohrtelus.

Smoleniskas-Mastawas dselszelsch 20. Septbr. braukfchanai atdohts. Reifneeku rinda isbrauks no Mastawas puzet 9 no rihta un no Smoleniskas 12 pusdeenâ. Schis zelsch irr leela leeta preefsch wiffas Rihgas andeles.

Bukaras semmê, fur Kreewu eerohtfchi Bukaras firsam palibgâ gabjuschi pawalstneekus sawaldiht, weenâ aprinki dumpis iizeblees. Kauschanâ krittufchi no Kreewu pusses 1 offizeers un 18 saldati, eewainoti 8 offizeeri, arri patz generalis Abramow, un kahdi 100 saldati.

Bittes duhreens leelais labdarris. No dauds pufsehm dsirdam, ka zilweki, kas no gikts waj pluffas mohziti un ne zaur kahdahm sahlehnm nau warrejuschi isohrsteetes, zaur to waj pawiffam, waj us labbi ilgû laifu irr tappufchi paglahbti, ka bittes dabujuschas eefohst wainigds lohzeekds waj weetas. Lufhsam tapehz tahdus flimneekus, lai nemas nebihstahs no bittehm, bet no ohtras pusses arri peeminnam, lai neleekahs wis par dauds fabadditees. Fur tad mehsh negalwojam. S.

Gaisa paredseschana zaur lohpeem un putneem.

Tahs tê peeminnetas laika paredseschanas sihmes nau wis neeki un melfchas ween, bet irr apgalwotas no usmannigeem tizzameem dabbas draugeem.

Tâpat kâ Latweescheem sihmes, pee ka tee laika pahrgrohsfchanohs un gaisu nolemm, tâpat arr pee zittahm tantahm tahdas atrohdamas.

Laika nolemfchana jeb paredseschana no lohpu daschadu isturreschanohs jau wezzu wezzds laikds bij eewehrota, jo dauds lohpi jau papreefsch eelsch sewis spehj fajust to zittadu nahlamu gaisu un to zaur nomannamu ahriku sihmi sinnomu darriht, tâpat kâ dauds newesseli zilweki, wiswairahf tee ar kaulu flimmibu (podagra) jau deemu preefsch tam sawds lohzeekds fajust stiprakas sahpea. Tâpat ta laika grohsfchanahs arri daschus lohpus aistnemm, kam gan nau garra prahta, bet tomehr meesa un dwehsele.

Kur ween dabba apkahrt apskattamees, un fur ween kahdu ilgofchanohs redsam, tur ta arridsan dabu sawu peepildifchanohs.

Wihlens, lai gan no wistas isperrehts, dihti pamanijis, tekk drohschi klahf, winna ilgofchanahs pehz uhdena irr pastahwiga, tadehi ka winsch rittigi warr peldeht. Tê nebij nefas eemahzihts, nefas preefschâ darrihts, ta irr dabbiga papreefschinnaschana un fajuschana un ta patte to nepeemibla.

Kad lastigallu no ligdsas isnemm un usandsina, warrehs nomannihf, ka ap to laifu, kad schee putniini no mums us deenwiddeem ailsaischahs, ta sawâ buhri paleel jo nemeeriga. Lai gan ta no jaujeem Italias meschineem nelo nesinn, tomehr dabba zaur scho ilgofchanohs putniineem to leel fajust, kas darrams.

Us schahdu wihfi nu arri zaur lohpeem un wehl wairahf zaur putneem noteek ta laika jeb gaisa paredseschana, par fo mums gruhfi isflaidroschano doht, kâ tas warr buht.

Labs laiks irr gaidams, kad lectus laika puhzes brehz, zihruis gaisâ augsti pazekahs un dauds dseed un lastigallas lihds pat rihtam wehl pohga. Labs laiks gaidams, kad silspahnis no rihta agri un wakkarâ wehlu laischahs, kad Zahna tahrpinsch jo spohschi spihd, salkahs wardis us lauka augstâ weeta uslibduschas un aitas us gannibahm pahreeku augsti un mundri springo un fuhdu waboles pulkeem laischahs un lappenes un dunduri wakkarâs wehl papilnam laischahs un dehles meerigi guff trauka dibbenâ.

Slikts laiks turpretti gaidams, kad schubbes preefsch faules lehffchanas jau sahft swilpt un wahrnas augsti pahrtorneem un mahjahm laisdamahs galwas us augfchu tur un tad uhdeni usmekle un galwu eemehrz, kad besdeligas tuwu gar muhreem laischahs un uhdeni flappinajahs, kad ballofchi masgajahs un wehlu no lauka mahjâs nahf, kad starki sawus behrnu lihgsdâ apfeds, kad dschrwes un maistaslihas jeb wannagi jaukâ laikâ brehz un mahjâs putni pa smiltihm un puttekleem wahrtahs.

Kad funni sahli ehd un kaffi aplam laisahs un gaisi zittâ deenas laikâ pahreeku dseed un fleekas no semmes ahra leen, tad buhs drihs lectus, kas til ahtri nepahrees.

Lectus ahtri pahrees, kad salkahs wardes kuffschkedamas semmâ weeta tupp un appafsch uhdena leen, krumji apkahrt leen, pelles pihft, krumji leelas smilfchu kaudses isgruhfch, ohdes un knauschki ehna dsennajahs un zilwekeem un lohpeem breefmigi kriht wirfu un kad bluffas sihwi durr.

Lectus drihs irr klahf, kad raggulohpi puru laisa, zuhtas barribu iskaifa, aitas no gannibahm nahfdamas arween wehl kâ isbaddejschas us sahli kriht un labprahf stalli negribb eet un kad dehles sawâ traunkâ nahf us uhdens wirfu. Kad fuhdu waboles no rihteem laischahs, tad pusdeenâ lectus klahf.

Behrkons gaidams eelsch 24 stundahm, kad duhnu-pihfste (laika siws) paleek nemeeriga un us uhdeni burbulo, kad dehles grihb no trauka ahra tikt un pahreeku lohzhahs un bittes jau agri no strohpa nelaischahs prohjam jeb pusdeenâ pa pulkeem skreen mahjâs. Kad beidsama eewehroschana noteek, tad ta arri us wehtru rahda. Kad strasdi un schubles nemeerigi apkahrt liddinajahs, siwis lezz un nirra jeb killens (uhdena putnis) appafsch uhdeni leen, tad sturme drihs fazeltees.

Wehtras drihs nostahjahs, kad ledus un juhreas putni wehl wehtras laikâ jau laischahs us juhru, swirbuli mundri tschirkft, juhreas un uppes siwis us uhdens wirfu peld un krumji pa semmes wirfu leen.

Bet neween til ihfu laifu. — 12 lihds 24 stundas, — preefsch tam lohpi un putni zaur sawu isturreschanohs mums spehj to nahlamu laifu passanoht bet mehsh usman-

nigi buhdami no winneem warrefim finnabt dabuht waj aufsta waj filta, leetaina waj faufa, mehrena jeb farsta waffara, seema, pawaffaris un ruddens buhs.

Wisdrohfschaki schinni leetâ meh's uf teem gabju putneem warram palaiſtees.

Aplams pulks pellsu ruddeni un wehl wehlu ruddeni aptezzedamahs aitas rahdoht uf mihligu filtu seemu. Arri tad wehl drihftam uf mehreneu seemu gaidiht kad tabs schubbes (ſtâki) wehl Dezemberi muhsu dahrsôs un birfës kawejahs.

Stiprs un peeturigs aukstums seemâ irr gaidams kad putni ruddeni lohiti trefni, kad tee gabju putni, ar wahrdu ſtahrki, beſdeligas, dſchermes un flohtas (ſchnepfes) agri jau probjam laifchahs un muhsu, pa seemu pee mums palikdami meſcha putnini Oktoberi un Nowemberi ſawu barribu gar muhsu mahjahm mekle un lauku wahrnas jau Oktoberi fahk zeereht.

Warren leeli ſtudru puhſchni waffarâ un augſti fataſiti pellsu midſeni rahda uf aukſtu seemu un kad laſſas aif ſaltuma reij, tad ſals wehl ſtiperaki. Oktoberi wehl dundururu un laſſenes papilnam leek gaidiht uf aukſtu seemu.

Aukſtas pawaffaras buhs, kad maſee meſcha putnini pulkeem agri nahk pee mahjahm, wiſwairahk tee ſarkauſaklini un ſihles.

Slapias waffaras gaidamas, kad lihwite un paipala ligſdu netaiſa ſemmâ bet augſtâ weetâ un kad ſſchurfſtes neperre uf ſemmahm bet uf tahm augſtakahm ſallimahm, tad irr pluhdi gaidami bet kad ohtradi, tad buhs faufa waffara.

Garrus waj ihſus ruddenus mehdsam nolemt no gabju putnu augſtu waj ſemmu laifchanohs. Kad meſcha lohſis ſemmu laifchahs, tad mehdsam ſazzih: buhs ihſs ruddens, bet kad winnas augſti welk, tad ſemneeks preezajahs ka lohpi warreſchoht wehl ilgi lauka eet u. t. t. — Tizzu, ka laſſitaji paſchi beſ ſchihm peeminnetahm laika paredſſchanaſ ſihmehm wehl dands zittas buhs zeenâ eeliffuſchi un ſinnahs.

M. G—g.

Vibenſteina meita.

2.

Tif garſch jaunam printſcham laiks wehl nekad nebij palizzis, kâ ſchinni ſeſtdeenas waffarâ. Winſch pusdeenâ gandrihs neto ne-ehda un tad atkal tuhlt dewahs meſchâ uf to weetu, kur to ſkaiſto Vibenſteina meitu bija fatizzis. Rahdas peežas reiſas winſch atpalkalnahza uf ſcho weetu un uf wellenu apguldamees garrâ to meitinu ſkattija, it kâ wehl muhscham tahdu ſkaiſtumu nebuhtu redſejis. Swehtdeenas rihtâ newarreja wiſ gaidiht, kamehr Deewa wahdi bija pagallam. Pats gabja baſnizâ, lai gan pee zittas tizzibas peederreja un tif ſirſnigi Deewu luhdſa, kâ

ilgi nebija darrijis. Winſch ſewim gan gudrâ prahâ tahdu weetu bij iſmeklejees, kur to meitu labbi warreja redſeht, bet tomehr ne-vedrohſchinajahs, azzis uf winnu pazelt, bihdamees, ka deewawahrdineekem apgrehzi bu ne-dohſchoht. Behz Deewa wahrdeem tai no tahleenes palikal gabja.

Te winnam weens wihrs pretti nahza, par kuru zittu reij gan buhtu preezajees, bet par ko winnam ſchoreis netahds labs prahs nebija. Paſiſtama balſs winnu aizinaja pee wahda. Tas bij mahtes brahſis Dimitri. Winſch printſcham rohku ſpeeda un ſazzija: „Baldeews Deewam, ka tewi eſmu atraddis! Jau weſſelu ſtundu te apkahrt ſkreiju, tewi meſleht. Es nahku taiſni no Kree-wu ſemmes un tewim atneſſu ſweizinaſchanaſ un grabmataſ. Darri mannim to mihleſtibu un nahz mannim lihds, brohkafſti ehſt. No garras brauſſchanaſ mannim gauſchi grihbahs ehſt. Ehdami pehz patiffſchanaſ warrefim palaklas dſiht.“

Onkels gan gauſchi preezajahs, ka mahſas dehlu bij atraddis. Bet jaunais prinziſ — Alekſanders winnam bij wahrdâ — iſſikahs tahds ſihws, ka Dimitri ſahka brihuitees.

Alekſanders tomehr ſinnams onkelim lihds gabja un ſchis winnam dands ſtahſtija par mihleem raddeem un par tehwiſchlu.

Kad Dimitri atſkahrta, ka Alekſanders pee onkela ſtahſtiſchanaſ gauſchi ne-uſmannigs bij, tad winſch ſazzija: „Es redſu, ka tewim pawiffam zittas dohmas irr ſirdi ne kâ tabs, ko taggad runnajam. Salki mannim ſkaidri, ſas tewim irr. Es tewi netahdâ wiſſe negribbu kaweht.“

„Kad tewi fatikku, ta paſchulail' paſiſtamu gribbeju apmekleht.“ Pee ſcheem wahrdeem jauneklis noſarka.

„Behz brohkafſtes tewim jau wehl wakkas atliks deewſgan.“ — tâ onkels teiza — „weeſibâs taggad jau arri newarr eet. Wehl par agru.“

Dimitri labbi mannija, ka mahſas dehls it kâ uf kwehloſchahm ohglehm ſehdeja un ar ſawahm dohmahm nepawiffam pee brohkafſtes nebija. Gudrineekam gruh' nenahkâhs uſminneht, ka Alekſanderam ſirds laikam uf weenu meitu neſſotees, ko bija eemihlojis.

„Waj jau dands weeſu bahdeſchanaſ dehl Vibenſteina atbraukufchi?“ Tâ winſch praſſija.

„Lihds ſchim maſ ween to weeſu atbraukufchi.“

„Waj winnu ſtarpâ nerohdahs ſkaiſtas preilenes?“

„Es neweenu paſchu preileni ne-eſmu redſejis, ſas mannim buhtu patiffuſſ.“

(Uf preeſſchu wehl.)

Embohtes teika.

Lai gan Bahzu wehsturi daschadas teikas no Embohtes jau ussimeetas, tad tal scho baltu deenu wehl stahw lauschu muttes daschas teikas, kas nau wehl ussimeetas, un ko ka palekamu mantu no wezzeem tehwu laikeem, gribbu usrakstibt: Wezeds laikos dsihwoja Embohtes pagasta diwi fainneeki, ka kaimini weens ohtram blakkam. Weenam bija Smistis un ohtram Bluffa wahrs. — Smistis nelabbam garram kalpoja un Bluffa dsihwam Deenam. — Kad Smistis sawu kaunu darbu un welna kalposchanas deht us ugguns fehru tappis fadedsnahts, tad winsch uggunt fehdedams wehl fauzis: „Kohnia! Kohnia! glahb manui!“ — bet neschlihts gars winnu tal wairs neschlihts no ugguns fehra isglahbt — winsch fadedsis; bet wehl scho baltu deenu appasch Smistis un Bluffu mahjam purwis, ko par „Kohnia purwu“ fauz.

E. F. S.

Sinna un luhgshana!

Daschaddos „Latw. awischu“ gadda gahjumods (wairahf ka 12 gaddu laikā) un arri schinni gadda atrohnahts no mannis raksti, appaschā simeiti ar „—Id.“ Taggad atrohnu minnetu awischu 34ta Nri rakstu „No Dohbeles puffes“ un 38ta Nri „Smuffai meitina“ ar mannu rakstu simeiti (Chiffre). Schee raksti nau no mannis. Luhdsu nepasihstamo rakstneeku, lai sawus rakstus pats ar sawu (t. i. no winna pascha isdohmatu) rakstu simeiti apsihme.

P. Seewald.

Luhdsam mihli, nesaunotes. Minneta nelaine gan zaur to zehlfrees, ka abbu rakstneeku wahrdi gandrihts weenadi. Us preekschu fowardim buhs sawa ihpascha simeiti. Latw. aw. apgahdatajs.

• M e s e n

dabuju redseht maktigu meitu israhdischanu; tur til bija ko redseht, dsirdeht un mahzitees, wehl wairahf ka Hinnē sirgu dihdishana. Bij fanakuschu no wiffahm wehja puffedem, kahdi nekahdi un kahdas nekahdas. Daschas tahdas jauninas tschanksteja ka puhpedischi, pratta jau ittin brangi gohritees, arri wezzigahs un pastihwahs gabja par frohni. Par wiffaem warrenaki israhdischahs: sfrohdelits Lahpinski, klehtneeks Turbinsch un fainneeks Dulburis. Schee trihs katis sawam pundurim par preekschneeku, gribbeja ikweens ar sawaem siffenu lehzeencem pirmais pee dihdishanas buht. Likka rufcherus us uhtrapu, sohlija arweenu pa kapeikai klahbt, loi schim pirmais spehrens peerretu. Bet kas tad tew gribbehs paturrecht appaschroh-

ku? Lahpinski un Turbinsch un Dulburis sahka driht swaiditees ar gohda wahredeem, kahdas katis sawas padibbenes dabuja eesmeltees. Bet zil ilgi ta ar wahredeem lai nekojahs? Deewa laizinski dahrgs. Sahka weens ohtru glaudihht, ne ween ar duhrehm, bet arri ar daschadeem cerohtscheem, ko til dabuja nojperk, gan ar tufschahm buttelehm, krehflu strunkem un slohtas kasteem, ta ka dascham glaudu simees buhs redsamas lihds kappu mallai. Dulburim butteles dibbens eesprausts peerē, laistahs ka Turku pueimehes. Turbinam schohles par 2 zelli no kimmenehm isgreesuschahs. Lahpinam bahrsda isfaktahs ka noplukhti linnaji. Zitti beedri sinnams, arri tufschā ne-isgabja; rosa pehrwe bij sipri mohde. Skrohdelitim wehl tas gohds tikka, ka par fadausiteem cerohtscheem swahrē bij pee seenas japafarr. Kas nu gribbehs teikt, ka tee nau gohda sehni un ka tahs nebuhs labbas seenas, kas zaur tahdu dihdishanu gahjuschas. Wesseligas sahles wiffaem wehle

Wezzais Dhscheris.

A t b i l d a.

J. Bg. — R. Schihis dsesmitas ittin jahtas, zil driht spehst, eelstimm.

Labbibas un preekschu firgus Jelgawā, 6. Oktober, Rihgā, 3. Oktober un Ceepajā, 1. August 1870. gaddā.

	Makfaja par:	Jelgawā.	Rihgā.	Ceepajā.
1/3	Fschetw. (1 rubru) rubsu	2 r. 30 f.	2 r. 85 f.	2 r. 20 f.
1/3	" (1 ") kweeschu	3 " 75 "	4 " 50 "	4 " — "
1/3	" (1 ") meeschu	2 " — "	2 " 20 "	2 " 20 "
1/3	" (1 ") ausu	1 " 20 "	1 " 30 "	1 " 15 "
1/3	" (1 ") sirau	2 " 25 "	3 " 75 "	2 " 20 "
1/3	" (1 ") ruzju rubsu miltu	2 " 20 "	2 " 25 "	2 " 25 "
1/3	" (1 ") bideletu	3 " — "	4 " — "	3 " — "
1/3	" (1 ") kweeschu miltu	4 " — "	5 " 50 "	5 " — "
1/3	" (1 ") meeschu putraimu	2 " 75 "	2 " 85 "	3 " 90 "
1/3	" (1 ") kartoffeli	— " 75 "	— " — "	1 " 15 "
10	pudu (1 birkawu) seena	2 r. 25 f.	4 r. — f.	2 r. — f.
1/2	" (20 mahrz.) sweesta	4 " 50 "	5 " — "	4 " — "
1/2	" (20 ") dselles	1 " — "	1 " — "	— " 90 "
1/2	" (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	2 " 20 "
1/2	" (20 ") schiltru appiau	4 " — "	— " — "	7 " — "
1/2	" (20 ") frohna linnu	3 " — "	2 " 50 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") bratta "	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzzu linnu sehflu	9 " — "	9 " — "	— " — "
1	silku	12 " 15 "	14 " — "	13 " — "
10	pudu farlanas sahls	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas ruzjas sahls	6 " 50 "	6 " — "	5 " 50 "
10	" " smalkas sahls	6 " 50 "	6 " — "	4 " 50 "

Latw. Awischu apgahdatajs: J. B. Safranowicz.

Studdinafchana.

No krohna Kurumuischas (Kuermünde) pagasta waldifchana, Kurfemmes gubernija Dobbeles aprist, zur scho teel sinnaus darribis, ka no **1. Oktober sch. g.** passu mainifchana, naudas ceemfchana un idobfchana til weenigi farr mehnest **2. un 16.**, un kad tabs deenas fwehteen jeb krohna fwehtu deenas ekriftu, tad notiks deenu wehlabl krohna Kurumuischas teefas nammä, tamdeht kas zittäs deenas nabs, par welti staigabs. — Zurklabt weht wisseem ahrvus pagasta dshwodameem draudfes lohjekteem tohy sinnaus darribis, ka ta galwas naudas malfas idallifchana par 2ru puffi 1870 un 1mo puffi 1871 notikun un ka idallifchana rullis preefch eeffattifchana libfs **1. Oktober sch. g.** fcheit ilikts, libfs kurrat deenat nemeera fudfifbas marr peenest, jo wehlabl neweens wairs netiks klauffibis. **Bulwerk, 19. September 1870.**

(Nr. 260.) Pagasta wezz.: J. Gmbit. 2
(S. W.) Pag. teef. str.: J. Zannait.

No krohna Kurumuischas pagasta waldifchana, Kurfemmes gubernijas Dobbeles aprist, zur scho teel sinnaus darribis, ka no **15. Oktober sch. g.** passu mainifchana, naudas ceemfchana un idobfchana til weenigi farr mehnest **4. un 18.**, un kad tabs deenas fwehteen jeb krohna fwehtu deenas ekriftu, deenu wehlabl Kurumuischas teefas nammä **Bulwerk (Peterfeld)** notiks; un tamdeht, kas zittäs deenas nabs, par welti staigabs. Zurklabt weht wisseem ahrvus pagasta dshwodameem draudfes-lohjekteem teel sinnaus darribis, ka galwas naudas malfas idallifchana-rullis var obru puffi 1870 un pirmo puffi 1871 preefch eeffattifchana libfs **15. Oktober sch. g.** fcheit ilikts, libfs kurrat deenat nemeera fudfifbas marr peenest; jo wehlabl neweens wairs netiks klauffibis. **Bulwerk, tann 23. September 1870.**

(Nr. 142.) Pagasta wezz.: J. Müller. 2
(S. W.) Pag. teef. str.: J. Zannait.

No krohna Plesjumuischas pagasta waldifchana, pee kurras tee agratee pagasti Plesjumuischa (Plespenhof), Kistumuischa (Al. Friedrichshof), Audsumuischa (Neu-Friedrichshof) peederigai, zur scho teel sinnaus darribis, ka no **15. Oktober sch. g.** passu mainifchana, naudas ceemfchana un idobfchana til weenigi farr mehnest **3. un 17.**, un kad tabs deenas fwehteen jeb krohna fwehtu deenas ekriftu, deenu wehlabl Plesjumuischas teefas nammä, Wahpeltera mahjas, wirts, — un tamdeht, kas zittäs deenas nabs, par welti staigabs, Zurklabt weht wisseem ahrvus pagasta dshwodameem draudfes lohjekteem teel sinnaus darribis, ka galwas naudas malfas idallifchana-rullis var 2. puffi 1870 un pirmo puffi 1871 preefch eeffattifchana libfs **15. Oktober sch. g.** fcheit ilikts, libfs kurrat deenat nemeera fudfifbas marr peenest; jo wehlabl neweens wairs netiks klauffibis. 2

Wahpelteros, tann 19. September 1870.
(Nr. 294.) Pagasta wezz.: F. Thielmann.
(S. W.) Pag. teef. str.: J. Zannait.

No krohna Behrnuischas pagasta teefas tohy zur scho fuddinabts, ka Lutes-Zufschu mahjas **13. Oktober sch. g.** ras wairabl fohltajjem vret fkaidru malku pahrdobti: gohwis, attas, zubkas, bites ka arri daschadas wirtschafes leetas u. t. j. pr. 1

Krohna Behrnuischas teefas nammä, 14. September 1870.

Weefchdetais: K. Waszil.
(S. W.) Pagasta fkeibm.: J. Engel.

17. September nafts laifa tappa Galku (Mutfcheem) mahjata muischa no italla ar iflaufchana usfagis **plirigs dumfch firgs**, 50 rubl. wehris. Saglis aridfan panebuis **wecnjubgu rattus** ar brubnu pehrwi mableus, kam farkanas fribpitas bija gar wisseem fproffoem, rittekeem un speekeem. Ar tumfchu wahju wadmalu rattu bija ifkili. Kas warr no fchabu fagatam leetam to peerahdih, dabu **15 rubl.** patejibas malfas.

Rakti no 29. us 30. September sch. g. no gannibabm tam **Leel-Seffawas** fainnefam **Jurdu** Kalmiam **brubns firgs nofagts**, ar baktu bleffi un gaischi brubneem fareem, 50 rubl. wehri. Kas var fcho fahfibu fkaidru firru dohy minnetam fainnefam, jeb pee **Leel-Seffawas** pagasta waldifchana, dabun **15 rubl.** patejibas malfas.

Wiffi tee jaunekl, kas fchinnä gadda **Zrlawas ftohlas gribb titt usnenti**, lai miswehlabl **28. Oktober** jeb **27. waktara** ftohlas nammä peerejabs pee ekfama un peenest: 1) fawu passu, 2) frustamu grabmatu, 3) baktu fblmi un 4) ufweffchana bini.

Zrlawas ftohlas nammä, 28. September 1870.

Kuratoriums.

Studdinafchana.

Kahdas wajadfibas deht ir weena muischina, 6½ werkes no **Ribgas**, pee labba leelsetta ar wiffu fchigadda labbibas un feena planjumu, tublht pahrdohdama. Lai paschal ir 30 puhrawetas ihroma, 81 puhrawetas plawas un 3 puhrawetas zittas semnes, weens abbolu dahrs un weens krohgs, ka aridfan plirigs eefchigs un adrigs wirtschafes immentariums. Zurpat netik ween ta peena wirtschafte gauschi augliga, bet aridfan labba weena preefch sinu un fehlu andel. Wirtschafes ehtas deewsgan un gauschi labba buhfehana, uggnus-beedribä par 10150 rubl. adrohffchinatas.

Klabtatas sinas panablamas **Ribgä**, Maffawas foritatt, netabl no jaunus wirts, leela kalleja eela Nr. 40 fehta, pa 2 treppelmu augfcha, pee

Ch. Prange.

Sklaisti-pehrwefchana.

Wiffseem zeentjameem lassitajjem sinnamu darru, ka es manna tehma **pehrwefchana amatu**, no 1844. gadda, jau lgu laiku tablabl weddu un usnemmoes wiffadas series **willas dshju, shda un bohwillas drehbes** wiffas wehmes nopehrweht. Arri usnemmoes to **drukafchann** ar jo daschadeem pehrwu mustureem, ka arri to **welfchann** no fwalwainabm diebbehm un **wianu appreteereschann** un **degadeereschann**. Es fohlu gobbigu ardeeneschann un fubfsu manni apmekleht Jelgawä, leelaja eela Nr. 5, Grünwada nammä preti kanditeram **Dorchann**.

G. J. U. Etieffel.

Mahju pahrdohfchana.

Kapfetes muischa (pee Grobines) warr daschadas mahjas ar labbu semmi un labbalm ehklam lehti dabubt preti par dshintam, ka arri diwas krohgs. 2

Stokmanmuischa (Widsennit) weenas **semuecka mahjas** no 20 dahdreeem un 20 grafcheem semmes wehribas pahrdohdama. Skaidrakas sinas pee **muischaswaldifchana. 3**

Widsennit **Schjesmuischa** irr labbas **fahpostu galwas** pahrdohdama.

Lohti teizamas

Lampas

no wiffadeem leelumem un arri to jaunus idohmatu fort, to foug par **muhfchigu gaismu**, peedabwa par lehtakeem zenneem, weh patibkamas ihwehtfchana, ar wiffseem peederumeem, ka **pes trolem, nafta, daktes, fchfchres, lampu glahses** u. t. j. pr. manna fwarra prezesubra bobte, apwafch rindahm, ka arri manna obrä bobte leelaja eela. 1

F. A. Klein.

Zur scho es sinnamu darru, ka es manna darribu Jelgawä no lattoku eelas Nr. 21, tanni pascha eela eefsch to nammu **Nr. 12** efmu wahzehtis un peedabwaju mannu lehgert no naschuprozehm, ka: **kabbatu, bahrsdu, galdu** un **fukun-nafcheem, fchfchrehm** u. t. j. pr. Arri es apnemmoes, ka wipreefch ta ir taggad to taitfchannu no wiffadabm **chirurgu instrumentehm** un **maschinehm** preefch daschadu flimmibu adrhfchana. Wiffas pee tam peekribamas lahufchana (fataifchana) arri tohy no mannu uf to labbako idarwitas. 1

Marggraf,

fcheem reiffam **Marchand.**

Mafais fchaklais **rehtinatais**, apgababis no B. Seewald. 2
Malka 15 fay.

No Kurfemmes gubernijas awifchu redahzijas taps weh parri nedelalm idobte:

Ratweefchu kalenders

uf to gaddu 1871.

Tanni atraddih, tapat ka tanni kalender preefch 1870. gaddu:

Gules un mehnes aptumfchofchana:

Swehtas deenas.

Mehnes starpas.

Schjas nedekas.

Tohs Deewa wahrdus, var kurreem 1871mä

gaoda fpreddikus teifs.

Mufsu augita Kunga un Keifara zilti.

Wahedu pahrfkattu to teefu, kam ar semneeku

buhfchannu ihwafchas darribchana.

Tikus Kurfemmes, Keifchäs un Widsennit.

Par peeklikumu buhs wehlits:

Kurfemmes wezzi laiki, prohti:

1) wezzu wezzee laiki,

2) Wahzi nabs uf Widsennit, un

3) brunneeku laiki libfs 1347. gaddam.

Staridikas sinas.

Pahrfkats var wairs negeldigahm premijas

fcheinehm un tahdu nummuru, kas libof

fchlu ifwikiti, bet weht nau peemeldetä tap-

puschi. 2